

EL

MAGAZÍN

Divendres, 19 de febrer de 2021

MÚSICA

El lliurament dels Premis Enderrock es retarda del març a l'abril

TECNOLOGIA

Intel·ligència artificial per controlar l'aforament a les estacions de Renfe

ECONOMIA

L'IPC introdueix modificacions en la metodologia de càlcul

CLACK-AMIC

**EDUARD
MARTÍN**

"Les tecnologies arriben per quedar-se"

ENTREVISTA

EDUARD MARTÍN

“Per als operadors de telefonia 5G el negoci són els continguts”

La fundació Mobile World Capital treballa tot l'any per cuidar el llegat que deixa el congrés a Barcelona i per promoure les tecnologies de la informació. Eduard Martín Lineros, CEO i director del programa 5G Barcelona, està focalitzat en el programa tecnològic, centrat actualment en el desenvolupament de xarxes intel·ligents. La més important en aquests moments és la tecnologia 5G, la següent generació de tecnologia mòbil, que ha iniciat el seu desplegament. Aquest gran salt digital permetrà veure un partit de futbol amb perspectiva de Messi. O rebre assistència psicològica de professionals de la salut sense sortir de casa.

**Text: Eduard Martín / Clack
Fotografia: AMIC**

Com es treballa per fer de Barcelona un entorn vàlid per a l'aplicació del 5G?

Estem treballant en diferents àmbits, tenim dues grans línies. En primer lloc, som els responsables de l'Observatori Nacional 5G, de l'Estat espanyol. Per tant, estem al cas de tots els avenços que es fan dins de les tecnologies de xarxes intel·ligents, en contacte també amb l'observatori europeu. L'altra gran iniciativa és la Barcelona 5G, que impulsa proves pilots i projectes basats en tecnologia 5G per fomentar l'ecosistema d'emprenedoria i de grans empreses. Generem laboratoris per poder fer proves d'aquesta tecnologia i també ens dediquem a la disseminació i a la formació. Fem tot això i ho ensenyem al Mobile World Congress per posicionar Barcelona i Catalunya en el context internacional. Barcelona sempre ha estat a l'avantguarda. Tenim un teixit emprenedor i una societat civil molt potent que s'ha apuntat a totes les revolucions, a tots els grans canvis econòmics i socials al llarg de la història. Barcelona continua sent una de les primeres ciutats smart, sobretot per l'empenta de la societat civil. Però hem de continuar treballant, no tot és el nom.

En quin punt estem ara, del desplegament del 5G? Amb quins terminis es treballa?

Estem millor del que esperàvem, fins i tot amb la Covid, cosa que és realment curiosa. Ja anàvem al ritme que va marcar la Unió Europea. El desplegament a Europa de la tecnologia 5G ve marcat per el pla d'acció europeu del 2016 en el qual es preveia que el 2019 i el 2020 serien anys de fer proves de concepte, molt experimental. El 2021, es farien els primers pilots industrials, i el 2022, els primers desplegaments comercials. Això es va accelerar abans de la pandèmia perquè Vodafone va avançar tots els plans de desplegament. Va decidir desplegar el 5G a 15 ciutats, entre les quals Barcelona. Això va fer que s'ani-

més l'altre gran operador, Movistar, que ja fa mesos que està fent desplegament comercial. L'estàndard s'assolirà, si tot va bé, a finals de 2021, quan tots els fabricants podran fer productes estàndard. Jo ja em puc comprar un telèfon 5G. Els desplegaments comercials, encara que no siguin amb el 5G definitiu, han fet avançar força. En el cas de Barcelona i àrea metropolitana, tenim la cobertura dels dos operadors força estesa. A la resta de Catalunya, també podem estar molt contents. El projecte "Àrea 5G" ha aconseguit convèncer els operadors perquè els desplegaments comercials poguessin arribar a altres ciutats i àrees. Telefónica té un compromís d'estendre la cobertura a més del 70% de la població catalana durant aquests primers mesos. Entre les àrees 5G i els operadors comercials, podem ser optimistes.

Com podria afectar el desplegament del 5G a la bretxa digital?

Tota tecnologia genera esquerdes, l'esquerda és absolutament real. Amb l'esclatxa digital es nota moltíssim, pot fer que les desigualtats siguin molt més grans. L'impacte de les tecnologies és directe, constant, perquè canvien cada segon. El més important per evitar esclatxes és la formació i la informació. Com més complexa és la tecnologia, més risc hi ha. Però també és una oportunitat per millorar. Els polítics i la societat han de fet una gran feina. Les tecnologies arriben per quedar-se.

Quins sectors es poden veure més beneficiats, en termes de competitivitat, gràcies al 5G?

Tots, però n'hi ha alguns que són més evidents. Entre els que són més flagrants, la mobilitat, per exemple. Podrem fer un pas endavant en el concepte de transport intermodal. La gent, si tenim un bon conjunt de transport intermodal i una bona informació, ens hi apuntem i deixem el cotxe a casa. És més decisiu això que tenir cotxe elèctric. El que és bo és unir la xarxa 5G, el vehicle elèctric i el transport intermodal per fer ciutats amables i menys contaminants. A la indústria pesada també és evidentíssim que les tecnologies 5G són un salt enorme. La transformació digital de la indústria ve per la introducció de *digital twins*, aplicar cadenes de producció molt manejables, ajustar la producció a les necessitats i la personalització, etc. També es podrà millorar en l'àmbit social, en assistència social a persones que estan soles, amb assistència remota de professionals que donen suport psicològic. Aportarà eines perquè tinguem relacions socials, combinades amb les físiques, molt més enriquidores. El 5G aporta el temps real, les comunicacions no tindran *delay* perceptible, la sensació serà d'immediatesa. I aporta la capacitat d'enviar continguts molt rics com vídeo en 8K.

Què aporta el 5G? L'usuari habitual, com ho notaria, respecte al 4G que fem servir actualment?

L'usuari final ho hauria de notar a mitjà termini, en el canvi profund de la prestació de serveis de continguts dels operadors. Per als operadors de telefonia el gran negoci ara és la televisió, els continguts. Les dades ja no són negoci i d'això ja en tenim proves amb les primeres tarifes de 5G dels operadors que tenen cobertures comercials, les dades són il·limitades. Ja no hem de parlar de dades com a model de negoci sinó dels serveis. Quines pel·lícules puc veure? Puc veure un partit de futbol des de la perspectiva de Messi? Això és possible. Puc veure una òpera del Liceu des de l'escenari assegut a casa? Tot el que és contingut comprèn des de l'entreteniment fins a l'ensenyament.

Com canvia l'experiència d'usuari?

El que ara es relaciona amb l'entreteniment passa per la realitat virtual i la realitat augmentada; i la seva combinació més profunda, que és la immersiva. Això farà canviar els serveis d'entreteniment que la gent té i que són aplicables a tot el món cultural. Moltes d'aquestes tecnologies, assajades en el camp dels esports, s'estan també treballant des de la indústria. Per exemple, en la revisió d'instal·lacions o en les operacions de manteniment.

El 5G continuarà sent una tecnologia lligada majoritàriament al mòbil? Quins dispositius agafaran protagonisme?

"El mòbil té un problema que tothom veu, ocupa les mans. A la indústria, la gent necessita les mans i no pot estar mirant un mòbil"

El mòbil té un problema que tothom veu, ocupa les mans. A la indústria, la gent necessita les mans i no pot estar mirant un mòbil. El mòbil existirà però no serà així. Els *wearables* ('dispositius portables') continuaran evolucionant, sobretot en entorns industrials. Hi ha una línia de recerca en dispositius que aposta per les polseres. Ja podríem tenir una polsera que fos un mòbil. Per tant, alliberem mans i integrem coses. Lentilles amb xips, ulleres molt lleugeres que incorporin capacitats de realitat augmentada, etc. Els dispositius també depenen de l'acceptació, que siguin possibles i econòmicament viables.

De tots els casos i proves pilot, què tenim més a prop?

Els dos últims pilots que vam inaugurar al Port de Barcelona i a Mercabarna. Estem lluitant perquè es quedin com un servei, perquè són possibles. Existeix la tecnologia i es demostra que funciona, que té un retorn. Ara cal valentia, decisió i inversió. El cas de

Mercabarna és un exercici de vehicle connectat. El del Port de Barcelona és de geolocalització de vaixells. Hem fet altres proves que també són comercialitzables, com les experiències turístiques. Totes les sanitàries, com l'assessorament quirúrgic remot, es pot fer i segur que va endavant. Amb l'Ajuntament de Barcelona estem en un projecte d'un robot afectiu, que és un exercici d'intel·ligència artificial. En tenim set que ja estan fent companyia i ajudant persones que estan soles. Està donant molt resultats. Ara hem de fer estudis de resultats i estudis ètics. I per la part comercial, tot el món de l'entreteniment, només caldrà especificar la normativa. L'any dels serveis serà l'any 2022.

Com podria ajudar el 5G, per exemple, en la gestió de la pandèmia?

La saturació d'hospitals es pot solucionar de dues maneres: fent més hospitals, que no és sostenible, o utilitzant mitjans amb els quals l'hospital pugui venir-te a casa. Per a fer això, necessitem comunicacions millors que les que tenim ara. Per tot el tema d'emergències és superbàsic. Per als serveis socials és fonamental.

Amb totes les possibilitats que dona aquesta nova tecnologia, quin és el límit?

No hi ha límit! L'estàndard G és un llibre al qual s'hi afegeixen capítols. La primera pàgina va ser el telèfon mòbil. Cada capítol millora l'anterior i incorpora coses noves. El capítol 17 parla de 5G i el capítol 18 parla de 6G. El repte és utilitzar freqüències més altes, però segures. Hi ha tot un ampli espectre. Tenim l'objectiu de la cobertura de grans espais. Al mig de l'oceà no hi arriba el 5G. Tenim tota la integració de xarxes de satèl·lits. El gran repte és arribar a tot el territori mundial, que també ho necessitem per evitar esclatxes digitals.

OPINIÓ

Xavier Menós

DE PAS

El poder de Rembrandt

En més d'una ocasió he pensat que l'actualitat corre en paral·lel a l'escriptura d'aquests articles. Quan encara no he digerit la dimissió en ple del govern holandès després que es destapés un escàndol majúscul de falses acusacions de frau a unes ajudes familiars que van perjudicar majoritàriament famílies immigrants, Filmin estrena el documental *My Rembrandt*, que posa l'accent en un dels artistes que millor ha representat la manera de ser dels Països Baixos en un llenç: Rembrandt Harmenszoon van Rijn.

Velázquez contra Rembrandt. L'art del barroc espanyol vs. l'art del barroc holandès. La picaresca vs. l'ordre. L'esperit religiós en contraposició a una cultura liberal. Les verges de Zurbarán contra els bodegons de Willem Heda. *Las meninas* vs. *La ronda de nit*. Monarquia vs. República. Els països que estalvien vs. els països que malgasten. Durant molts anys hem conviscut amb aquests tòpics que han contraposat dues maneres de ser, obviant moltes correspondències artístiques que conviuen en el cor d'ambdues tradicions pictòriques. El que no ens expliquen molts llibres

d'història de l'art, sempre alineats amb una visió europeista i occidentalitzada de la cultura, és que en el segle XVII va començar a establir-se una relació entre est i oest feta possible gràcies a la Companyia Neerlandesa de les Índies Orientals. No se'ns detalla, per exemple, que Rembrandt va copiar dibuixos provinents de l'Índia i fins i tot va arribar a pintar un autoretrat amb vestimen-

No se'ns comunica que no va haver-hi un Renaixement sinó una explosió de renaixements

ta típica dels mogols. En definitiva, no se'ns comunica que no va haver-hi un únic Renaixement sinó una explosió de renaixements. Tots ells, però, coincidint en un punt: posar l'ésser humà en el centre.

Quina estranya relació s'estableix entre un objecte sense vida com és un quadre i el seu propietari? Per què mol-

ta gent decideix col·leccionar art? Què se sent quan un té un Rembrandt a casa? Com es recupera un amant de l'art després d'haver-se de desfer de dues pintures excepcionals d'aquest autor? Quantes papallones habiten en el cor d'un ésser humà després de descobrir una pintura perduda de Rembrandt? I després d'haver comprat una dotzena de pintures d'aquest autor? La resposta a aquestes preguntes es troba en l'excepcional documental *My Rembrandt*. Barreja de novel·les de detectius i de passions decimonòniques, aquesta producció ens explica per què estem necessitats d'art.

Sempre m'he preguntat quin dia vam decidir decorar les nostres llars amb pintures. Per què els frescos de l'antiga Roma, la marqueteria del Renaixement dels *studiolos* o dels tapissos que omplien les parets dels castells. L'art, a part d'esdevenir una arma de projecció nacional per als poderosos, actua com a finestra per als mortals tot transportant-nos a destinacions exòtiques o a l'abstracció de la forma i del color. L'art té una propietat única: ens permet desplaçar-nos sense obrir la porta del rebedor de casa.

Susanna Barquín

DE ROSSEGONS

QAnònim

Cada vegada s'ha de fer abans, perquè com més va, més joves es posen a les xarxes. Segur que podríem eliminar internet de la vida dels nostres fills, o el telèfon mòbil. Els podríem tenir tancats a l'habitació com si estiguessin confinats, i els podríem deixar sortir només perquè fessin vida social amb aquells o aquelles que a nosaltres ens sembla que fan per a ells, encara que no en tinguem ni la més mínima idea de qui són. Perquè no la tenim. I si algú fa aquella cara de suficiència com si digués jo sí que sé calar la gent, que recordi que els veïns dels assassins en sèrie sempre els han trobat bona gent. Cada vegada, deia, s'ha de fer abans. Allò de no parlar per les xarxes amb gent que no coneguis en la vida real, i que substitueix el tradicional no parlar amb desconeguts que ha amanit la infància de tothom. A l'escola també s'hi posen. Xerrades dels Mossos, debats i diàlegs amb els mestres, projectes sobre l'ús de les noves tecnologies. Tot a punt perquè els índigenes digitals aprenguin que els éssers humans podem ser tan cruels que val

més que tinguin recursos per prevenir situacions més que incòmodes.

Des de la incorporació massiva a xarxes com Facebook o la generalització d'aplicacions de comunicació instantània com WhatsApp entre persones analògiques, trobo a faltar que hi hagi recursos didàctics que ensenyin a les persones adultes que no han de parlar

Quan algú signa amb Anònimus o amb Q no sabem ningú qui i què hi ha al darrere

amb estranys ni creure tot el que rebin, sobretot si la font és anònima. I sobretot si és anònima.

Si fem un paral·lelisme, amb aquesta pàgina per exemple, qualsevol que llegeix pot saber que jo soc real. Hi ha el meu nom, una foto i una possibilitat poc remota que ens trobem pel carrer.

En canvi quan algú signa com Ano-

nymous o amb Q, no sabem ningú qui i què hi ha al darrere. I per molt que en alguns casos puguem coincidir en la denúncia de determinats fets, sincerament, podem seguir amb la vida de denúncia sense ells, és més, podem estar segurs que les denúncies amb nom i cognoms tenen més força. Gent que signava Anonymous han campat per Catalunya, i tal com van aparèixer van desaparèixer, perquè en realitat mai no hi van ser. Sempre vas ser tu, el que vas fer cas de les consignes i vas posar la cara. Amb Q van començar a signar els que ara es diuen moviment QAnon (Q Anonymous, una variant). Els presenten com els hereus del moviment Tea Party que va liderar Sarah Palin. Discrepo. Sarah Palin sempre va posar foto, nom i cognoms a les seves intervencions. QAnon(im) és també a Europa, i a Espanya. De fet, han llançat amenaces a periodistes que els segueixen la pista tan agradables com: "Us queden quatre dies." No sabreu qui són, ni el nom, ni la foto. I els farem cas? Jo ho tinc clar: no parlo amb desconeguts.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Potser seria hora de governar

Les eleccions de diumenge no han resolt res, almenys de manera concloent, però han evidenciat poderosos moviments de fons. L'efecte Illa li ha funcionat al PSC, però de moment és una victòria moral més que no pas un canvi de paradigma fàctic. Mesurat en els tradicionals conceptes *processistes*, la suma independentista pot fer majoria, potser fins i tot formar un govern, però difícilment governarà. Això és una cosa ben diferent. La legislatura es va acabar fa un any (president Torra *dixit*) perquè els dos socis de coalició no se suportaven i es barallaven i confrontaven unes quantes vegades cada dia. El desgovern ha estat notori i especialment lamentable tenint en compte els temps de pandèmia. Ara, els mateixos, diuen que faran govern i que a més serà fort i estable. Es veu que perquè això sigui possible hi incorporaran la CUP, que, com és sabut, és un tradicional partit estabilitzador de sistemes. Les pretensions polítiques d'uns i altres, especialment en el terreny econòmic tenen tanta similitud com els ous amb les castanyes. No s'ha de tenir una gran imaginació per veure que, per Waterloo, el que menys interessa és un govern efectiu i estable el beneficiari del qual seria ERC i a ells els condemnaria a l'oblit. Laura Borràs anirà doblant l'aposta per fer les coses impossibles i forçar unes noves eleccions que, entenen, podrien guanyar una vegada liquidat el PDeCAT. Aquest és el càlcul i aquest és

el relat. Altra cosa és que no es poden permetre quedar com els que impossibiliten un govern independentista, perquè ho pagarien a les urnes. Tenen ERC subjugada i a les seves mans, en campanya es van incorporar a la seva estratègia i marc mental (manteniment estricte del bloc i cordó sanitari als socialistes). ERC sembla no haver entès que sempre anirà un pas enrere en la radicalitat, que té la batalla perduda.

Hi ha una altra possibilitat que és el de fer un govern d'esquerres. Tot i que això pugui ser molt important de cara a les polítiques a implantar, ho és més que significaria trencar la infernal i castradora lògica dels blocs i de la confrontació. El PSC i els Comuns han fet la seva part d'aquesta feina de desescalar el conflicte. Han proposat en campanya, justament i malgrat els impropis que se'ls hi ha dedicat, superar el carreró sense sortida de la melancolia i dotar al país d'un govern transversal, fort, que busqui punts de trobada, de consens i acord, per respondre al que la societat catalana requereix ara mateix. Semblava que això podia ser possible fa uns mesos o tan sols unes setmanes. En els darrers dies de campanya a Esquerra li van tremolar les cames i els temors a la derrota li van fer virar l'estratègia i comprar el marc mental de la unilateralitat i de la polarització al qual els cridava l'independentisme més reescalfat del "ho tornarem a fer". Els ha servit per vèncer en

el combat intern de l'independentisme, el que passa és que el preu ha estat comprar el producte de l'adversari i perdre centralitat i capacitat política. De vegades l'independentisme sembla presentar-se com una categoria per sobre de la realitat i dels conflictes de classe, com si l'element identitari obeís a una pulsó mística i bondadosa que superés projectes ideològics i de societat contraposats. ERC, no és només que pugui triar o bé a dreta o esquerra i d'entrada triï dreta, sinó que significa apostar per mantenir el conflicte, la polaritat i la fractura del país. Però també per mantenir la inestabilitat i el desgovern que és inherent als plantejaments de JxCat o bé de la CUP. El tripartit d'esquerres no significaria només ocupar el govern, que és només al que pot aspirar l'estratègia independentista monolítica. Governar és una altra cosa. I això, ara i aquí, passa per un acord amb Illa i amb Albiac. Es pot fer dir el que es vulgui als resultats electorals, el cert, però, és que el vot independentista ha passat de 2 milions de vots a 1,3 i representar només un 26% del cens electoral. Caldria valentia i acceptar la realitat plural i diversa de Catalunya. Posar el país per davant de les pors ancestrals a ser titllat de "traïdor". El patriotisme, concepte complex i de dubtosa existència, té mes a veure amb la grandesa d'esperit i la generositat que no pas amb la justificació de misèrrims interessos particulars.

Eduard Roure

BADLANDS

Apunts del debat

Cada vegada fan més mandra els exabruptes biliosos dels catalanòfobs, quan aguaiten amb motiu de l'enèsima polèmica interessada per qüestions de llengua. El guió sobre la polèmica de l'ús del castellà en el recent debat electoral de TVE era tan previsible que comentar-ho ara seria desplegar una pura gramàtica de l'obvietat, de les que no aporten res de nou. Per això, cansat de bastir un argumentari que consistiria a repetir allò de què ja m'he embafat més enllà de la sacietat, em limitaré a acumular observacions esparses, per a la lliure reflexió de qui tingui la paciència de sospesar-les.

Primera. Sospitosa casualitat que justament en plena etapa postprocés s'aposti per allò que no s'ha fet en la vida, és a dir, que el debat dels candidats d'unes eleccions catalanes no es faci en català, i que, a més, disposant de professionals prou solvents a Sant Cugat, s'opti per portar-ne un de fora com a moderador

presentador. Hi ha algú que busca precisament l'enrenou?

Més. No és pas que hi hagués un interès gaire gran pel debat a les Espanyes, com bé ho indica el ridícul índex d'audiència fora de Catalunya. I no crec que es degui al rebuig pel fet que alguns candidats no volguessin parlar en castellà. Volien canviar l'idioma habitual amb el pretext que així el podria seguir un gruix de població a qui no interessava en absolut. Canviar per no-res. O sí. Per mala intenció.

Seguim. El *ciudadano* Carrizosa, en consonància amb altres d'igual pensament, assegura que els candidats que volien fer el debat en català odien Espanya; de la qual cosa es deriva que no deuen considerar el català una llengua espanyola. Gràcies per l'aclariment. És un instrument infernal que pertany a algun erm monstruós i estranger fora d'Espanya.

Una més i prou. Si s'hagués seguit la

pauta instaurada de fer-lo en català, el candidat *ciudadano*, el de Vox i algun altre m'hi jugo el que vulgueu que haurien usat majoritàriament el castellà, sense que els ho repliquessin o qüestionessin. Se'n desprèn, per tant, que la plantada dels candidats independentistes al castellà consistia només a reclamar que ells en concret es poguessin expressar en català. Als altres no els prohibien res, no els sotmetien a l'exclusió, cosa que els de l'altra banda sí que van pretendre.

I tot i que ara ja m'aclaparen les ganes de callar i deixar-los amb la seva indigència intel·lectual, no em puc estar de riure quan segueixo sentint els seus fatigants anatemes de "provincians", "maleducats" i malbaratadors d'"oportunitats". Perquè es lliuren a la més risible i escandalosa mostra del llautó supremacista. Ah, que bonica la diversitat lingüística i la igualtat, però només una és la llengua moderna, útil, intrínsecament superior, a qui és deguda l'obediència patriòtica.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Oriol Serra

La més paradigmàtica de les bandes de culte

Formats l'any 1966 a l'estat nord-americà de Kentucky, NRBQ solen contemplar-se com un dels grans paradigmes d'allò que s'anomenen bandes de culte. Mai no han omplert cap estadi, els seus discos mai no han conquerit cap llista d'èxits i el seu nom no sol aparèixer destacat a les grans antologies de la música pop. Però al llarg dels anys han consolidat un nucli de seguidors tan selectes com fidels, entre els quals s'hi compten figures de la talla de Paul McCartney, Keith Richards o Elvis Costello. El documentalista Josep Calle, de Mollet del Vallès, n'ha publicat la primera biografia autoritzada sota el títol de *¿Quiénes son NRBQ?*

El propi autor reconeix que una de les seves principals motivacions a l'hora d'escriure aquest llibre va ser allò que ell mateix assenyala com una qüestió de justícia històrica. Certament, resulta força xocant que una banda amb cinc dècades i mitja de trajectòria no disposés encara d'una biografia oficial. Calle,

col·laborador de mitjans especialitzats com *Ruta 66* i autor d'un volum sobre The Kinks, hi ha posat remei amb una obra escrita des de la perspectiva de qui es considera un seguidor més del grup, però rigorosa a l'hora de repassar la carrera i el llegat dels nord-americans.

¿Quiénes son NRBQ? suposa una aproximació àgil però exhaustiva a una banda que sempre s'ha caracteritzat per jugar al seu aire amb gèneres com el rock, el country, el jazz o el blues, sense arribar-se a encasellar en cap d'aquests estils i donant peu a un discurs que desafia etiquetes i convencions. Un combo que ha teixit complicitats amb referents que van de tòtems del jazz com Thelonious Monk a icones del rock'n'roll com Carl Perkins, i fins i tot ha arribat a aparèixer en un capítol de *The Simpsons* –Mike Scully, un dels guionistes de la sèrie d'animació, també és un devot del grup.

Calle en reconstrueix la història a través de diversos articles de premsa que ha anat recopilant al llarg dels anys, i que li han servit per traçar l'evolució del grup però també per relatar anècdotes tan sucoses com l'ocasió en què McCartney va enviar una limusina a recollir els membres del quartet per convidar-los a casa seva després d'una actuació a Londres. També dedica un ampli capítol a repassar i comentar una extensa discografia on destaquen títols com *NRBQ* (1969), *At Yankee Stadium* (1978) o *Grooves in Orbit* (1983).

Mirant enrere, NRBQ poden presumir de ser una banda que durant més de cinc dècades ha sobreviscut a modes i tendències, que sempre ha fet les coses a la seva manera i ha tocat allò que li ha vingut de gust, i que ha gaudit del respecte i l'admiració dels més il·lustres companys de gremi. Josep Calle, per la part que li toca, pot presumir d'haver-ne explicat per primer cop la història amb caràcter oficial, que no és poc.

QUIÉNES SON NRBQ?

Autor: Josep Calle
 Editorial: La Produktiva Books
 Lloc i any d'edició: Sabadell, 2020
 Nombre de pàgines: 183

Pere Martí i Bertran

Fantasia positiva

Comanegra és una editorial compromesa amb la cultura, amb el país, amb la gent. Llibres com *On és l'Estel·la?* (2018), *Llum i llibertat* (2019) o *Història d'un crit* (2020) en poden ser alguns bons exemples. Des d'aquest desembre, n'hi hem d'afegir un altre: *El polsim màgic*, coeditat amb Òmnium Cultural, il·lustrat per Oriol Malet i escrit per Jordi Cuixart a les presons de Lledoners i Soto del Real, l'any 2018, com consta en un dels colofons finals. Es tracta d'una narració, adreçada sobretot al públic infantil, plena de fantasia i amb una voluntat clara d'inculcar una sèrie de valors als joves lectors, a partir de frases breus, clares i contundents: "Si estimes de debò has de deixar que cadascú esculli el seu destí", "l'esperança és l'únic a la vida que no es pot perdre mai", "la por no sabien què era", "la millor manera de viure plegats és escoltant-nos i posant-nos sempre al lloc de l'altre"... Gairebé aforismes completament imbricats en la narració, en la història d'una nena de poble, la Iakun, que amb esforç i voluntat fa realitat el seu somni de ser astronauta. En el primer viatge, concretament a Neoludes, un "recondit planeta situat més enllà del sistema solar", té la desgràcia (o més aviat hauríem de dir que té la sort?) de perdre-

s'hi i l'expedició l'ha d'abandonar. En comptes de desesperar-se i lamentar-se, la Iakun ho aprofita per explorar el planeta i hi descobreix un món i uns éssers que li ofereixen la seva amistat i a més li donen una possible solució per als greus problemes de la Terra: guerres, contaminació, fam...). La fantasia, com he apuntat, hi és desbordant i no només pel llarg viatge, sinó també pels éssers que poblen Neoludes, per les plantes mil·lenàries que produeixen un polsim màgic i, sobretot, pel retorn de la Iakun a la Terra, enfilada a un asteroide, el WD2448, que per casualitat havia de passar a prop del poblet, Eneka, on encara vivien els seus pares i on va tenir una infantesa feliç. Tota l'obra, com s'ha pogut anar veient, desprèn una energia positiva, un cant a la vida, accentuats per les il·lustracions d'Oriol Malet, que són veritables esclats de llum i de color que faran les delícies dels infants i dels grans que comparteixin aquesta obra, feta, diria jo, per llegir, mirar, rellegir i mirar en família.

EL POLSIM MÀGIC

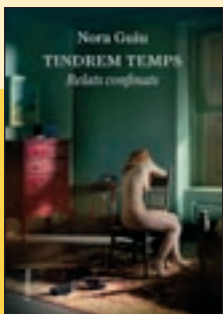
Autor: Jordi Cuixart
 Il·lustracions: Oriol Malet
 Editorial: Comanegra
 Lloc i any d'edició: Barcelona, desembre de 2020
 Nombre de pàgines: 32

NOVETATS EDITORIALS

'Jo era el món'
Marc Artigau
Destino

“No pateixis, seran uns dies preciosos, i vull entendre moltes coses de mi, del que em fa falta, del que sento.” És la carta que l'Ariadna deixa al seu pare, en Genís, quan marxa del poble per viure la seva pròpia *road movie*. Ell no serà mai més el mateix, ella buscarà qui és per estranys camins. Marc Artigau torna amb un relat que promet un nou èxit.

'Tindrem temps'
Nora Guiu
Columna

El nom de Nora Guiu encobreix un perfil anònim en aquest recull de fruit del confinament. I en aquelles estranyes setmanes, va haver-hi temps per a tot, també per al sexe. En presència o en absència, si les parelles van quedar separades. “T'envio aquests relats mentre esperem. Parlen de tu i de mi, del que ens espera i del que desitgem.”

'L'aigua que vols'
Victor García Tur
Univers

Aquesta és la novel·la guanyadora del Premi Sant Jordi de 2020. Un relat en què el personatge motor és Marie Tremblaypierre, una dona de molt caràcter, dramaturga. A 76 anys sorprèn les seves tres filles i el seu fill convidant-los a celebrar l'aniversari. L'ocasió per tornar vora el llac on van viure la infància feliç, però no prou estimats.

'Ulls de cugula'
Jaume Suau
Pagès Editors

La cugula és una planta menyspreada, que neix enmig del blat. En alguns llocs, quan naixia una nena es deia que “ha set cugula”. Les nenes no servien per treballar al camp. Els poemes de Jaume Suau volen donar el tomb a aquest estigma, en un llibre que dedica a la seva filla. Un homenatge a la superació de les dones que no ho han tingut fàcil.

'Les veus del mar'
Gemma Humet / Sara Serra
Nanit Ed.

L'editorial Nanit segueix amb el seu projecte de cançons convertides en contes. I ho fa amb aquest títol de Gemma Humet, una història obre refugiats però des d'una visió d'esperança. La protagonista, una nena, l'Amar. Una nena d'ulls negres que ha hagut de marxar del seu país. Les il·lustracions de Sara Serra en dibuixen la cançó.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

St. Martí del Montnegre

“ A mon amic i parent En Leopold Sagnier i Villavecchia (fragment) ”

T'escric aquesta lletra mal girbada d'un castanyer sentat en la ampla soca, obirant a mos peus la fondalada

que fa el Montnegre amb ses vessants de roca; amb l'espai ple de llum, d'eixa llum pura que de màgics colors pinta quant toca.

Recolzada en clapisses de verdura veig de can Preses la masia blanca, nostre niuet de pau i de ventura.

He tornat cap al tard, sota la branca del mateix castanyer, per el misteri sentir que la muntanya a eixa hora tanca,

Amb ritmes celestials de dolç salteri filava un rossinyol sa veu divina, enmig d'una quietud com d'asceteri,

recollida, solemne, gegantina: ¡quin devessall de pau i d'alegria ha inundat aquesta ànima mesquina!

Una essència, un esqueix de melodia de paradís, m'ha dat ditxa més pura que totes les quimeres que el món cria.

¡Vine amb mi, dolç amic, de l'hermosura d'eix desert a gosar, obra perfeta d'excelsa i divinal arquitectura! ”

Antoni Rubió i Lluch

AUTOR
Antoni Rubió i Lluch
(1856-1937)

OBRA
'Recorts de Montnegre'
Tipografia L'Avenç,
1897

INDRET
Sant Martí del Montnegre

MUNICIPI
Sant Celoni

COMARCA
Vallès Oriental

En el mas de Can Preses, prop de Sant Martí del Montnegre, hi va passar algunes temporades Antoni Rubió i Lluch. Era un mas, tal com el descriu l'autor, dels més importants del Montnegre amb grans panoràmiques tant cap al pla de la Selva com el Gironès. D'aquestes experiències en va sorgir una breu i poc coneguda publicació, *Records del Montnegre*, que recull textos poètics d'ell, dels quals en reproduïm un fragment.

PINS (WIKIMEDIA COMMONS)

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

160

EL DIA INTERNACIONAL DE LA LLENGUA MATERNA

Més de 7.000 llengües al món! Conservem-les!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

El dia 21 de febrer es commemora el **Dia Internacional de la Llengua Materna** en reconeixement a les persones tirotejades a Dhaka (Bangla Desh) per militars i policia quan participaven en un acte reivindicatiu per la llengua bengalí i en contra de la imposició de l'urdú, el 21 de febrer de 1952. La Unesco va aprovar que aquesta data fos reconeguda a tot el món en defensa del plurilingüisme. Des del 1999, doncs, es commemora el Dia Internacional de la Llengua Materna, llengua nadiua o primera llengua, en definitiva el primer idioma que s'adquireix dins la família i que es transmet de manera natural a l'infant, per contacte.

Al món hi ha segons L'Ethnologue (publicació web d'estadístiques lingüístiques), més de 7.000 llengües vives i cal tenir present que els continents asiàtic i africà són les zones amb un nombre més gran de llengües i alhora més amenaçats per l'extinció d'algunes d'elles.

Si voleu obtenir informació de moltes de les llengües del món hi ha un diccionari en línia del Termcat que fa un recull de 1.274 d'aquestes llengües. Hi trobareu el nom de les llengües en català, àrab, gal·lès, alemany, anglès, espanyol, basc, francès, gallec, guaraní, italià, japonès, neerlandès, occità, portuguès, rus, suahili, amazic i xinès, i en la llengua mateixa de què es tracti. Igualment aplega informació sobre la família lingüística, el lloc on es parlen, la seva situació sociolingüística, vitalitat, alguns aspectes històrics, etc. Hi teniu accés alfabètic o temàtic, que permet accedir a les fitxes a partir del país on es parla la llengua. És a dir permet fer una cerca de les llengües que es parlen en un país determinat.

Una joia lingüística, vaja!

TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. Diccionari de les llengües del món [en línia]. 2a ed. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, cop.2018. (Diccionaris en Línia) <<https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/130>>

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

A waiting game...

After the elections on Sunday and an inconclusive result, it's *a waiting game* to see which political parties strike deals and make pacts with each other.

There are lots of idioms in English that contain the word *game*. Can you match them to their meaning?

CATALÀ

Jugar a esperar

Després de les eleccions de diumenge passat amb un resultat no conclouent, ara toca ser pacient i *jugar a esperar* per veure quins partits polítics arriben a acords i pacten.

Hi ha una gran quantitat de frases fetes en anglès que contenen la paraula *joc*. Relacioneu les frases fetes i el seu significat.

1	The government needs to invest heavily in R&D to stay <i>ahead of the game</i> .	a	permissible for criticism or discussion
2	Working in politics really isn't <i>all fun and games</i>	b	you intend to use the same tactics someone has used on you
3	I don't think the politicians are ready to make a decision <i>at this stage in the game</i> .	c	the most important thing
4	Some people say politicians are <i>fair game</i> for attacks on their private life.	d	reveal a secret
5	If that's how you want to negotiate, <i>two can play at that game</i> .	e	have an advantage in a situation
6	The Prime Minister <i>gave the game away</i> when he said he'd been having meetings with local businesses.	f	enjoyable and pleasant (usually used in the negative)
7	In politics making the right friends is the <i>name of the game</i> .	g	an activity has been discovered and will not be able to continue
8	Campaigning in the age of social media is <i>a whole new ball game</i> .	h	at this particular point; currently
9	<i>The game was up</i> for the minister when he was spotted with his lover.	i	a completely different situation

Les solucions de la setmana anterior:

Exercise 1: 1f; 2a; 3g; 4c; 5i; 6c; 7d; 8j; 9h;
Exercise 2: 1d; 2a; 3c; 4e; 5b

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Sagi Serra

JETHRO TULL
'Thick as a Brick'
Chrysalis, 1972

Ian Anderson, el multiinstrumentista líder de Jethro Tull, va quedar una mica perplex davant les crítiques que va rebre el seu últim disc *Aqualung* (1971), que el qualificaven d'*àlbum conceptual*, quan per a Anderson només era un "simple recull de cançons". Com a resposta, Jethro Tull va publicar *Thick as a Brick*, dedicat irònicament a la crítica musical de l'època. Inspirat en l'humor surrealista dels Monty Python, s'explica entre bromes, jocs de paraules i sonoritats difícils d'entendre fora del Regne Unit les peripècies d'un geni de 8 anys (Gerald Bostock) que va presentar un poema en un concurs literari local. Musicalment, si bé *Aqualung* va col·locar Jethro Tull entre les millors bandes de rock, *Thick as a Brick* els va consagrar a l'Olimp. El guitarrista Martin Barre i el teclista John Evan brillen amb llum especial, sense desmerèixer la fei-

na del bateria Barriemore Barlow i el baixista Jeffrey Hammond, i, evidentment, Ian Anderson a la veu, flauta travessera, guitarra acústica, violí, saxo... El disc venia presentat com si anés encartat en un diari local de 12 pàgines escrit per Anderson, Hammond i Evan amb el típic sentit de l'humor britànic. Actualment és una de les portades de disc més buscades pels col·leccionistes.

NOTES

La gala dels Premis Enderrock serà a l'abril

La gala dels Premis Enderrock, els guardons de més pes de l'escena musical nacional, s'ha ajornat per culpa del coronavirus i no es farà el proper dia 11 de març. La nova data és el 8 d'abril i, tal com estava previst inicialment, la festa es farà presencialment a l'Auditori de Girona i es podrà seguir en directe per les televisions de La Xarxa. Durant la gala s'entregaran els premis per votació popular (els terminis per votar s'han ampliat) i els premis de la crítica. També s'entregarà el premi a la Trajectòria, que aquest 2021 compartiran *ex aequo* tres patums de la música d'arrel als Països Catalans, Jaume Arnella, Biel Majoral i Vicent Torrent (Al Tall).

De qui és la cançó de l'anunci d'Ametller?

És l'anunci televisiu de la setmana i tothom es pregunta qui hi ha al darrere. Doncs la cançó que sona al nou *spot* d'Ametller Origen és *Fer camí* i la interpreten Alícia Rey, del grup Sense Sal, i Paula Giberga, cantant de La Folie. La cançó, tal com explica la seva autora, Alícia Rey, està inspirada "en la natura i en la preocupació per la problemàtica mediambiental en què actualment es troba el planeta i pretén fer reflexionar les noves generacions sobre la salut de la Terra". La producció de la peça ha anat a càrrec de Jan Buxeda amb la col·laboració de Rey, i la masterització l'ha fet Manel Bach jugant amb sonoritats acústiques i electròniques. Sona bé.

EL TEST

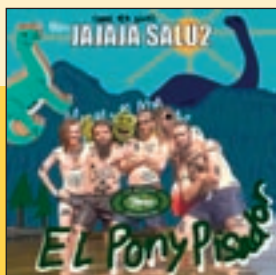
Marc Serrats

Primer instrument que vas tocar? Soc pianista de conservatori i a moltes gravacions i produccions toco els pianos, però l'últim cop que vaig tocar en públic va ser a l'últim examen que vaig fer. **Primer disc que et vas comprar?** *Granujas a todo ritmo*, banda sonora de la pel·lícula dels Blues Brothers dels 70, i el primer disc dels The Specials. **Quants discos tens?** Entre CD i vinils, uns 2.000. **Salva'n tres.** Això costa molt de fer perquè vaig a obsessions. *Electric Soul*, de Zenzile; *La figura del 8*, del Petit de Cal Eril; *Moseley Shoals*, d'Ocean Colour Scene, i qualsevol de Megafaun. Però si m'ho preguntes un altre dia seran uns altres.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

EL PONY PISADOR
'Jaja Salu2'

El Pony Pisador és un grup de folk de Barcelona que barreja estils de música tradicional d'arreu del món bastint unes cançons festives i desenfadades amb unes lletres que són un fart de riure. El títol del nou disc, per cert, el van treure d'un joc internautic fet entre els seus seguidors. Van afirmar que el comentari més *afortunat* serviria per batejar-lo. Els títols d'algun dels 13 *tracks* de l'àlbum tampoc tenen pèrdua: *Oriol, el cargol que fa cant mongol, Vera, la vaca viròloga, Glòria, la guilla geògrafa terraplanista, El meu pare és un formatge...* Uns cracs.

MANEL BARTRONS
'Y el verso cae al alma'

Manel Bartrons és un músic de Prats de Lluçanès que porta anys i panys tocant en bandes i orquestres. Durant el confinament, que va viure tancat en un pis de l'Eixample de Barcelona, va començar a fer directes per internet (i també des del balcó) i es va llançar a escriure cançons que van tenir molt bona acollida. Il·lusionat, va decidir arrencar la seva carrera en solitari, enregistrar les peces i el resultat és un disc de *crooner* de jazz-pop amb piano i veu i alguna percussió. Pel que fa a lletres, el punt fort del treball, tot és molt *nerudià* (de Pablo Neruda).

AIALA
'2021: An Earth Oddity'

Si analitzem el títol del segon disc de la barcelonina Aiala és fàcil descobrir alguns dels seus principals referents culturals: David Bowie i Stanley Kubrick. Al disc, però, hi ha pinzellades de moltes altres influències i gèneres ja que tot i partir del soul-pop també s'hi escolten ritmes llatins, blues, reggae i molta electrònica. L'eclectisme al poder. Pel que fa a lletres, Aiala utilitza sobretot l'anglès però en algun dels 13 temes del disc també s'hi escolta castellà i català (*White Wine (Raro)*). Salvant alguna distància, estem davant la nostra Amy Winehouse particular.

TECNOLOGIA

Arnau Jaumira

Reconeixement facial a Renfe

Ja sabem que cada dia estem més controlats. Ja sigui per les xarxes o per les càmeres que hi ha als llocs públics o simplement al carrer. La intel·ligència artificial en aquest aspecte ha permès anar molt més enllà. El que en un principi només eren imatges de videovigilància per controlar robatoris, ara són una arma per saber què fem, com ens comportem i fins i tot el nostre estat d'ànim.

I això és el que podria fer Renfe en un projecte pilot que ha posat en marxa que té com a objectiu principal controlar l'aforament en temps real a les principals estacions de Rodalies d'Espanya, algunes d'elles a Barcelona (Plaça Catalunya, Arc de Triomf, Clot Aragó i Sagrera) i pels voltants (Sant Andreu Arenal, Mataró o Terrassa).

L'objectiu és controlar l'aforament a les andanes però també es vol evitar que se saltin els tornos i detectar problemes

La licitació del contracte, per valor de 781.000 euros, té com a objectiu el *software* que es fa servir amb les càmeres que ja hi ha instal·lades a les estacions per aplicar-hi un algoritme d'intel·ligència artificial. D'aquesta manera podran controlar les andanes però també els tornos d'entrada. Al plec de condicions de la licitació (que es va retirar després de ser polèmic però que va avançar *El Confidencial*) s'especifica el sistema que hauria de poder controlar cada 30 segons l'aforament de les andanes i permetre extreure'n un mapa de calor i saber si hi ha fum o foc així com si hi ha algun objecte o persona que cau a les vies. A les entrades es comptarà quantes persones entren i surten, si porten bicicletes, patinets o maletes i si duen mascarata. El sistema també haurà de ser capaç de detectar si hi ha gent que se salta els tornos per no pagar bitllets.

La plataforma digital Disney+ ha decidit ampliar el seu catàleg encara més amb una nova marca: Star. La companyia ja té actualment una de les ofertes més potents amb una plataforma amb prop de 400 sèries i 600 pel·lícules a través de les seves marques Disney, Pixar, Marvel, Star Wars o National Geographic, entre d'altres. Ara, però, l'ampliarà encara més amb la creació de Star, una marca encarada al públic adult amb sèries i pel·lícules i amb una promesa: créixer molt durant el 2021.

L'entrada de Star a Disney+ serà aquest proper dimarts 23 de febrer. Una marca amb un *target* molt ampli però amb un objectiu concret: robar públic fidel de Netflix. De fet Disney compta amb un extens catàleg que ara mateix no tenia lloc a la plataforma. Tot i això, tenen els drets de les sèries de FOX, ABC, FX, Touchstone o 20th Century Fox. D'entrada, la setmana vinent, hi haurà

disponibles 40 sèries i 250 pel·lícules més en total. Entre els que s'han d'estrenar en la primera tongada hi ha sèries com *24*, *Anatomia de Grey*, *Buffy*, *Como conocí a vuestra madre*, *Expediente X*, *Lost*, *Prison Break*, *The Walking Dead* o *Scandal*. En pel·lícules la llista és llarguíssima, amb novetats de tots els estils.

En total, però, durant el 2021 haurien de ser 800 títols els que s'incorporin al catàleg de Disney+, que si ara ja és un competidor molt potent dins el sector audiovisual, ho pot ser encara més.

L'augment de catàleg també comportarà una pujada de preu. El servei passa a costar 8,99 euros al mes (89,90 euros a l'any) en lloc dels 6,99 euros al mes (69,99 euros a l'any) que tenia actualment.

La plataforma de vídeo crea la marca Star, destinada a un públic adult i amb un catàleg molt extens

Disney+ amplia dimarts el catàleg

Amazon Build It, el nou 'crowdfunding'

Igual que ja ho fan plataformes com Kickstarter i Indiegogo, Amazon se suma ara al *crowdfunding*. Es tracta d'una plataforma que han batejat amb el nom d'Amazon Build It (construeix-lo). És una iniciativa per mesurar l'entusiasme que provoquen els seus productes sobre el públic potencial. D'aquesta manera, només els que realment tinguin èxit acabaran sent una realitat. "Tu

ajudes a decidir quines idees es fan realitat", expliquen des d'Amazon.

Igual que funciona a les campanyes de *crowdfunding* més clàssiques, a Build It hi ha un objectiu determinat de comandes anticipades. S'han d'aconseguir en els trenta dies següents a la publicació. Si s'arriba a aquesta fita, aquests col·laboradors aconseguiran el producte a un preu rebaixat i segurament serà un producte que s'in-

Fabricaran productes innovadors només si tenen el suport majoritari del públic amb comandes anticipades

corporarà al seu catàleg. Una barra de progrés s'anirà omplint a mesura que es vagin fent comandes d'aquell producte.

El servei ja ha començat i de moment hi ha tres productes disponibles: un rellotge de cucut intel·ligent, una bàscula nutricional intel·ligent i una impressora intel·ligent d'etiquetes adhesives. Tots tres estan pensats per funcionar amb l'assistent virtual Alexa. El rellotge de cucut, per exemple, té una carcassa clàssica però per dins és tecnologia i s'hi poden programar alarmes, temporitzadors i preguntar coses a Alexa. La impressora d'etiquetes (que són com *post-its*) escriu i imprimeix el que li diem fent servir només la veu. Ja ha superat el 60% de l'objectiu. La bàscula intel·ligent té una àmplia base de dades d'aliments i controla els ingredients de tot el que hi peses.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

IPC DE PANDÈMIA

L'índex de preus de consum (IPC) ha passat per èpoques de mala premsa. En els anys de la profunda crisi financera, es va acusar aquest indicador de formar part dels aspectes que contribuïen a empitjorar el context econòmic. Per ser justos, s'hauria de dir que l'acusació no es referia tant a l'índex en concret com a la utilització d'aquest instrument –pura estadística com tants d'altres– com la referència per actualitzar salaris (i no només salaris, perquè també és una referència per actualitzar les rendes de lloguer, per citar un exemple que, curiosament, no ha estat el focus de les crítiques).

La mala premsa, degudament amplificada per altaveus polítics i mediàtics –tan sovint intercanviables–, va portar fins i tot a lleis de desindexació per part dels governs del PP. Sense ser extensius, el concepte d'indexació significaria aplicar l'evolució de l'índex de preus de consum com a referència en les revisions salarials (i per tant, desindexació significaria just el contrari, no utilitzar aquesta referència). Que els salaris es vinculin a l'evolució de preus té un punt lògic. Els salaris han de permetre que els treballadors i els pensionistes puguin mantenir el mateix ritme vital i, aspecte important, que puguin continuar consumint. Perquè el consum és una part fonamental en el desenvolupament econòmic en molts sectors. Un consum més baix perquè els treballadors no arriben a final de mes amb el seu salari també és un entrebanc per a les mateixes empreses que es mostren gasives a l'hora de pagar els sous.

El debat entre l'aplicació de l'IPC en les revisions salarials no era nou en aquelles èpoques fosques de l'economia, tant en l'àmbit públic (polític i mediàtic) com en el privat (en les negociacions a les empreses). És cert que es va intensificar perquè moltes empreses tenien problemes i les eines habitualment a l'abast dels països per mantenir una certa competitivitat, com la devaluació de la moneda, eren inviables en un context de divisa única europea. L'IPC ha arrossegat la mala premsa fins als dies actuals, en els quals es planteja recuperar aquest índex com a referència en la revisió de les pensions que la Llei de Desindexació del PP havia acabat substituint.

Arribats a aquest punt, hauria merescut més rellevància la revisió del mecanisme de càlcul de l'IPC. La pandèmia i les eleccions han pres el protagonisme a aquesta revisió que ha acordat l'Institut Nacional d'Estadística, en part per instància del seu germà gran europeu, l'Eurostat. Per entendre el canvi, és un bon marc saber com es calcula l'IPC.

L'IPC és una estadística. Parteix d'una enquesta en la qual es defineix el que es podria anomenar una cistella de la compra tipus (l'anomenada enquesta de pressupostos familiars). Es fa a partir de la selecció de 24.000 llars escollides de manera aleatòria. D'aquesta enquesta en surten uns 479 productes, dels quals es busca l'evolució de preus a partir de 29.000 establiments comercials de 177 poblacions de tot l'Estat. També es consulten publicacions oficials en el cas que els productes analitzats tinguin els preus tarifats. En total, es calculen uns 220.000 preus. Perquè l'informe sigui complet es creuen les dades de la cistella de la compra sortida de l'enquesta i els preus obtinguts en les consultes a establiments o publicacions a partir del que s'anomena ponderació. És a dir, quin pes té cada producte en la cistella mitjana de la compra.

Aquesta és una metodologia idònia en contextos de relativa normalitat. Però ja el 2020 va quedar lluny de poder entrar en uns paràmetres de normalitat, i les previsions per a aquest 2021 apunten en una direcció similar. Aquest és el motiu pel qual s'ha decidit la introducció de modificacions en la metodologia, amb l'objectiu que el càlcul de l'IPC quedi el màxim d'adaptat als hàbits de consum que s'han derivat de la pandèmia.

De fet, el càlcul de l'IPC es fa a partir dels resultats d'una enquesta que s'ha anat fent a partir d'una enquesta publicada amb dades de l'exercici precedent. Això voldria dir que s'estan utilitzant dades d'abans de la pandèmia per calibrar l'evolució dels preus en temps de pandèmia. Per això l'Eurostat

va convidar els estats membres de la Unió a fer alguns canvis metodològics perquè la ponderació sigui més adequada per calibrar l'evolució dels preus. Resulta evident que l'any passat els confinaments i aquest any les mesures restrictives han canviat els hàbits de consum.

L'IPC no reflectia el comportament dels preus. Per exemple, el mes d'abril de l'any passat, l'índex va marcar un descens del 0,7% que a les llars va resultar imperceptible. Els preus havien baixat perquè els carburants havien experimentat grans retrocessos –n'havíem parlat en aquest espai, que el petroli va arribar a estar en negatiu–, però com que no es feia servir el cotxe, els consumidors ni se'n van adonar. Sí que es van adonar, en canvi, que la fruita s'havia encarat més del 10%, i el peix i la carn de porc estaven prop d'aquest doble dígit. Els preus dels productes més consumits creixia i en canvi l'índex que controla com creix el cost de la vida deia que la vida era més barata.

Malgrat la mala premsa, l'IPC es manté com a un índex referencial per a moltes revisions (fins i tot el govern espanyol la planteja com a eina per calcular l'increment de les pensions) i per això és de gran rellevància que els càlculs es facin en funció dels temps i no amb paràmetres pre-pandèmics.

INDICADORS

Caiguda immobiliària

La compravenda d'habitatges a Catalunya durant l'any 2020 es va desplomar per la crisi de la Covid-19. Segons les últimes dades provisionals publicades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), a Catalunya es van signar 65.064 compravendes durant l'últim exercici, un 19,7% menys respecte al 2019. Al conjunt de l'Estat, la compravenda d'habitatges es va reduir un 17,7%.

Preus industrials estables

L'índex de preus de productes industrials es va mantenir pràcticament estable (creixement interanual del 0,1%) a Catalunya el desembre del 2020. Per grans sectors industrials, van créixer els preus dels béns d'equipament (0,3%) i els intermedis (0,2%), mentre que van disminuir els preus dels béns de consum (-0,1%). L'índex no inclou els preus de l'energia, més fluctuants.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà (sodecaminar@gmail.com)

Caminar en la foscor

El dia a dia, les persones que m'envolten i la relació que hi mantinc, les obligacions, els drets i la lluita per no perdre'ls, l'habilitat d'acceptar coses alienes que afecten de ple la vida quotidiana, el temps meteorològic que per més controlat que el tenim ens fa ballar el seu ball. Totes aquestes sèries de fets quotidians, i més, absorbeixen tant l'instant present que poques vegades podem posar atenció als nostres pensaments. Com si fos un tren d'una maqueta que va donant voltes sense parar-se a cap estació, perquè el maquinista ha quedat abstret pel moviment del comboi que ell mateix ha provocat.

Necessitem observar el que pensem, per descobrir com vivim. Tan cert és això com difícil aturar-nos a observar els pensaments, perquè aquests durant uns instants desapareixen de la nostra consciència, com el ratolí que s'amaga quan s'adona que ha set descobert. I quan torna a aparèixer un pensament el més normal és que hàgim perdut la concentració, i per tant, l'atenció d'observació. Així, la contemplació és una eina imprescindible per tenir i conservar l'alegria interior. Contemplar a través de la meditació és el camí més fàcil per aconseguir bons resultats. Com també és ben cert, sobretot al principi, que la meditació deriva en frustració per no obtenir resultats satisfactoris al mateix moment de practicar-la, perquè avui tot ha de ser en l'ara, i així no perdre la motivació de seguir indagant.

Amb tot això exposat, us vull compartir un mètode per entrenar l'observació dels pensaments. Es tracta de caminar en la foscor, en l'absència de la llum solar. Ja se sap que caminar és un benefici, tant físic com mental. Per sortir de la monotonia una bona i tranquil·la passejada, un dels millors plaers, tant sensorials com emocionals. Veure els colors de la natura, sentir els cants dels ocells, respirar l'aire fresc de bon matí, omple de joia el cor de qualsevol. És, en definitiva, una connexió entre el jo petit i el tot infinit. Caminar en la foscor, tot i ser menys gratificant, és un bon exercici per posar l'atenció als pensaments que passen a tota velocitat per la ment. Per mi el millor moment, per fer l'exercici, és una estoneta abans de l'alba, el temps suficient per fer una bona part del trajecte. Si el camí és conegut, que recomano que així sigui al principi, hi anem sense cap mena de llum auxiliar, només amb l'ajut de les llums externes, de la lluna o del poble que deixem endarrere. I un cop iniciat el camí posem l'atenció a la por que sorgeix de la incertesa del camí i com s'expressa dins nostre, per continuar l'exploració en els pensaments que l'acompanyen. Ara l'atenció provocada pel temor ens ajudarà a poder observar el que pensem. Pensaments que no seran jutjats, simplement observats per deixar-los anar i posar l'atenció al següent pensament. Per calmar l'activitat mental que ens ajudarà a gaudir del dia que ens espera.

L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 19-02-2021 al 25-02-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Mart en bon aspecte amb Plutó porta una etapa que pot resultar força fructífera pel que fa a la feina i als projectes personals més ambiciosos. Pot sorgir una inesperada atracció passional amb una amista.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Mercuri avançant directe per la Casa X pot desencallar assumptes professionals que es trobaven paralitzats. Una persona es fixa en tu i traça un pla per apropar-se.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Augment de l'energia. Podries dissenyar un pla d'exercicis, ja que et sents força actiu. Si hi havia distància física amb un germà/germana, fareu el possible per trobar-vos.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

El Sol transita per Casa IX i et fa mirar altres horitzons. Això pot ser: començar l'estudi d'una matèria nova o bé un augment de la teva fe, fins i tot un cert misticisme.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

El Sol per Casa VIII inclina a un temps de contenció, un temps ideal per fer front a algunes pors o assumptes delicats per tu. També és temps de posar en ordre l'economia.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Podries trobar parella. Si ja en tens, tractareu assumptes importants per tots dos, de manera franca i directa. Ets conscient que has de fer canvis pel que fa a la salut.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Un assumpte sentimental que creies oblidat pot tornar a activar-se en la teva ment i et pots sentir nostàlgic. Si hi havia un problema amb un fill, es pot desencallar.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Algunes persones del signe poden estar vivint una batalla amb l'exparella. Cal recordar que tot és transitori. Si no tens parella, el Sol a Casa V pot portar un nou amor.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

El Sol a Casa IV planteja qüestions relatives a la llar, un canvi de residència o una reforma. El teu telèfon o les teves xarxes treuen fum. Augmenten les comunicacions.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Si pensaves a fer dieta, Mercuri directe a Casa II activa el que té a veure amb la gestió del que menges. Mart en aspecte a Plutó pot portar una relació força passional.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Amb Mercuri directe et sents més actiu. Dies de gestions burocràtiques, de corredures i visites. El Sol entra a la Casa II i s'activa la teva atenció vers l'economia.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Enhorabona! El Sol entra al teu signe i renoves energies. Encara tens planetes a Casa XII i t'endinses en el teu món interior amb cautela. Escriure resultarà alliberador.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'Cosmètica de l'enemic'

De Kike Maíllo

Els monstres interiors

En temps de dificultats per veure cinema a la gran pantalla, a causa de les limitacions causades per la pandèmia de la Covid-19, cal celebrar que el realitzador barceloní Kike Maíllo pugui estrenar directament a la plataforma Filmin/FilminCAT la seva darrera pel·lícula, *Cosmètica de l'enemic*, després que només es pogués veure en sales en el marc de la programació del passat 53è Festival de Cinema de Sitges. Després del film de ciència-ficció *Eva* (2011) –film inaugural del 44è Festival de Sitges que li va valer un premi Goya al millor director novell– i el film d'acció *Toro* (2016), Maíllo du a terme un nou canvi de gènere i ens ofereix el seu tercer llargmetratge sota els paràmetres del *thriller* psicològic.

Cosmètica de l'enemic és una ambiciosa coproducció europea filmada entre Reus, París i Frankfurt, que compta amb un repartiment internacional en què sobresurten el duet protagonista conformat per l'actriu debutant Athena Strates i l'actor polonès Tomasz Kot, conegut sobretot pel seu paper a *Cold War* (2018, Pawel Pawlikowski). Es tracta de l'adaptació de la novel·la supervendes d'Amélie Nothomb centrada en el diàleg entre dos protagonistes antagònics en l'espai d'un aeroport.

Un arquitecte d'èxit acaba retingut en un aeroport parisenc amb una misteriosa i enig-

màtica noia que acaba de conèixer. Aquest encontre, que en un primer moment sembla fruit de l'atzar, es transforma a poc a poc en un estrany joc del gat i la rata en què la desconeguda posa contra les cordes el famós arquitecte. L'escenari de l'acció, l'edifici de l'aeroport dissenyat pel mateix arquitecte, actua com a extensió del personatge. Aquí juga un paper important la idea escènica de l'ús de maquetes amb figuretes que sembla una transposició de l'encontre real de tots dos. Una idea de posada en escena que ens du a una certa teatralitat en què la trama es desenvolupa majoritàriament en un espai únic. El paper cabdal de la noia, carregat d'ambigüitat, sembla una variació de la clàssica figura de la *femme fatale* del cinema negre o, fins i tot, de la figura de l'intrús del cinema de terror, aquell estrany que es fica a casa teva o en la teva vida i t'ho remou tot. Destaca també un element visual carregat de sentit i que apareix de forma recurrent. Ens referim a la presència d'aigües brutes, l'aiguabarreig del ciment, el material de construcció de l'aeroport, plasmat en el cartell del film i en els mateixos títols de crèdit.

Es tracta d'un element material carregat de simbolisme i que ens condueix als secrets més foscos del personatge masculí. Rere les aparences i la respectabilitat romanen colgats els monstres interiors de cadascú.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas

Escarlata aterra a Cardedeu amb 'Pugilatus'

'Pugilatus', amb la companyia Escarlata. Teatre Auditori de Cardedeu. Dissabte, 20 de febrer, 20h.

La companyia de Sant Esteve presenta una experiència teatral oberta i tancada a quatre costats, on públic i actors comparteixen el mateix espai. En aquest quadrat els dos actors, Jordi Aspa i Piero Steiner, giraran en rodó; l'educació, la religió, el menjar, la vida, la mort, seran eixos per viure o morir.

La guerra dels Balcans, a escena

'Encara hi ha algú al bosc', d'Anna Maria Ricart.

L'Atlàntida, Vic. Divendres, 19 de febrer, 20h.

Teatre Auditori de Granollers. Dissabte, 20 de febrer, 19.30h.

Ariadna Gil és una de les protagonistes d'aquesta obra, que forma part d'un projecte multidisciplinari per donar veu a les dones víctimes de la violència sexual a la guerra dels Balcans.

Teatre sobre refugiats, a Roda

'Alahayat o la suma dels dies', amb Cia. La Viciosa.

Teatre Eliseu de Roda de Ter. Diumenge, 20 de febrer, 18h.

Espectacle sobre l'eterna espera que pateixen milers de refugiats inspirat en fets reals, la construcció de la biblioteca que va tenir lloc en un cap de Grècia el 2016 i l'experiència personal com a voluntàries de part de l'equip artístic.

CINECLUB

CINECLUB VIC
23 de febrer, 20h
L'Atlàntida
VO subtítulada

'Schneider vs. Bax'

Holanda, 2015. Dir.: Alex van Warmerdam. El dia del seu aniversari, a Schneider, un assassí a sou, se li ha encomanat matar Ramon Bax, un escriptor de 50 anys que viu en una cabanya com si fos un ermità. Un servei que semblava bufar i fer ampolles i que podria ser executat en un sol dia acabarà sent una missió massa complicada per a Schneider i un autèntic malson per a tothom.

AC GRANOLLERS
19 i 21 de febrer, 19h
Cinema Edison
VO subtítulada

'Mi niña'

França, 2019. Dir.: Lisa Azuelos. Héloïse és mare de tres fills i té una petita crisi quan la més petita decideix que al complir els 18 anys abandonarà la seva vida a França per continuar amb els estudis al Canadà. A mesura que s'acosta el moment que marxi, Héloïse veu augmentar el seu estrès i no pot parar de pensar en tots els moments viscuts amb la seva filla petita.

CINECLUB ARIC
19 de febrer, 19.30h
Cinema Comtal
Ripoll

'Martin Eden'

Itàlia, 2019. Dir.: Pietro Marcello. Un noi de poble que es guanya la vida treballant com a mariner un dia aconsegueix salvar la vida d'un jove de classe alta. Com a agraïment el convida a casa seva i el va introduint al seu estil de vida. Ho veu com una oportunitat per convertir-se en escriptor i rebrà un impuls inesperat quan coneix la germana del seu amic, de qui s'enamora a l'instant.

CINEMES

14 DIÀS, 12 NOCHES

Canadà 2019. Dir. Jean-Philippe Duval. Amb Anne Dorval, François Papineau i Leanna Chea. Drama. L'adolescent filla adoptada d'Isabelle mor en un tràgic accident. Un any després, i encara commocionada per l'experiència, Isabelle torna a l'orfenat vietnamita amb l'esperança de tornar a connectar-se emocionalment amb la seva filla Clara a través de la seva terra natal. Immersa i aclaparada, Isabelle inesperadament es troba amb la mare biològica de la seva filla i juntes busquen la manera de continuar endavant.

2046

Xina 2004. Dir. Wong Kar-Wai. Amb Tony Leung Chiu-Wai i Zhang Ziyi. Ciència-ficció. Un escriptor que creia escriure sobre el futur, en realitat ho estava fent sobre el passat. En la seva novel·la, un misteriós tren sortia de tant en tant amb direcció a l'any 2046. Tots els que hi pujaven ho feien amb el mateix propòsit: retrobar els records perduts. Es deia que el 2046 res no canviava. Ningú sabia amb certesa si això era veritat, perquè

cap dels que van viatjar va tornar mai. Amb una excepció. Ell va ser allà. Va marxar voluntàriament. Volia canviar. Celebració dels 25 anys de l'estrena als cinemes.

CRASH

Canadà 1996. Dir. David Cronenberg. Amb James Spader, Holly Hunter i Elias Koteas. Thriller. Una nit, James Ballard estavella el seu cotxe contra el d'Helen i tots dos són ingressats en un hospital. El més sorprenent és que immediatament després del xoc tots dos experimenten una estranya atracció mútua. A partir de llavors, la vida de James es precipitarà cap a un món fosc i prohibit, dominat pel perill, el sexe i la mort. Celebració dels 25 anys de la seva estrena als cinemes.

EL CHICO (100 ANYS)

EUA 1921. Dir. Charles Chaplin. Amb Charles Chaplin, Jackie Coogan i Edna Purviance. Comèdia dramàtica. Una mica de mala gana, el rodamon Charlot adopta un nen de 6 anys abandonat. No triga a agafar-li afecte i ensenyar-li tècniques essencials de supervivència de carrer. Amb el temps tots dos formen un gran equip. Però un dia el noi es posa malalt i els serveis socials intenten prendre la custòdia a Charlot. Versió restaurada en 4K. Primer

llargmetratge de Chaplin i primera de les seves aportacions a l'inventari de grans obres de la història de cinema.

ENTRE NOSOTRAS

França 2019. Dir. Filippo Meneghetti. Amb Barbara Sukowa i Martine Chevallier. Drama. Nina i Madeleine, dues dones jubilades, estan secretament enamorades des de fa dècades. Encara que de cara als altres no són més que dues veïnes, van d'una casa a l'altra compartint la tendresa d'una vida en comú. Fins que un dia la seva relació fa un gir a causa d'un succés inesperat.

LA CHICA DEL BRAZALETE

França 2019. Dir. Stéphane Demoustier. Amb Melissa Guers, Roschdy Zem i Anaïs Demoustier. Drama. Lise, de 16 anys, està acusada d'haver assassinat la seva millor amiga. Durant el judici, els seus pares la defensen de manera indestructible. No obstant això, a mesura que la seva vida secreta comença a revelar-se la veritat es converteix en una cosa indiscutible.

LA MALDICIÓN DE LAKE MANOR

Itàlia 2019. Dir. Roberto De Feo. Amb Maurizio Lombardi i Justin Korovkin. Terror. Samuel és un nen paraplègic que viu al costat de la seva mare, Elena, a Lake Manor (Torí, Itàlia), en una mansió allunyada de la civilització. El noi ha rebut ordres de no abandonar mai casa seva, per la qual cosa se sent segur però una mica frustrat i oprimat. La seva situació canvia quan arriba Denise, una ajudant adolescent que l'ajuda a canviar el seu punt de vista sobre la relació que l'uneix amb la seva mare. No obstant això, Elena farà tot el possible per impedir que el seu fill se'n vagi del seu costat, cosa que confon tant Denise com el mateix Samuel, que sospita que la seva mare amaga alguna cosa.

LAS NIÑAS

Espanya 2020. Dir. Pilar Palomero. Andrea Fandós i Carlota Gurpegui. Drama. Any 1992. Celia, una nena d'11 anys, viu amb la seva mare i estudia en un col·legi de monges a Saragossa. Brisa, una nova companya nouvinguda de Barcelona, l'empeny cap a una nova etapa en la seva vida: l'adolescència. En aquest viatge, a l'Espanya de l'Expo i de les Olimpíades del 92, Celia

descobreix que la vida està feta de moltes veritats i algunes mentides.

MI NIÑA

França 2020. Dir. Lisa Azuelos. Amb Arnaud Valois i Sandrine Kiberlain. Comèdia. Heloise és la mare de tres fills. Jade, la filla petita, acaba de fer 18 anys i aviat abandonarà el niu per continuar els seus estudis al Canadà. A mesura que s'acosta la marxa de Jade, l'estrès de Heloise augmenta i recorda els moments compartits amb ella.

NUEVO ORDEN

Mèxic 2020. Dir. Michel Franco. Amb Naian González Norvind, Diego Boneta i Mónica del Carmen. Drama. Unes fastuoses noces d'alta nissaga es converteixen inesperadament en una lluita entre classes que deriva en un violent cop d'estat. Vist a través dels ulls d'una jove promesa i dels servents que treballen per a la seva rica família, *Nou ordre* segueix les petjades de la caiguda d'un sistema polític i del naixement d'un esquinçador nou reemplaçament.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	El profesor persa	-	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	-
RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	La boda de Rosa	-	19.00 (Cicle Gaudi)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Martin Eden (VOSE)	19.30 (Cineclub Aric)	-	-	-
	El profesor persa	-	19.15	19.15	19.30
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	Nuevo orden	18.15 i 20.00	15.40, 18.15 i 20.00	18.15 i 20.00	
	Entre nosotras	20.05	15.50, 18.00 i 19.50	17.40	
	Entre nosotras (VOSE)	-	-	20.05	
	14 dies, 12 nits	-	16.00	-	
	14 días, 12 noches	17.55 i 19.50	17.55 i 19.50	17.55 i 19.50	
	2046	19.30	19.30	19.30	

La chica del brazalete	20.05	20.05	20.05
Las niñas	18.05	15.55	18.05
El chico	18.55	18.55	18.55
Hope	17.40	15.55	17.40
Crash	20.10	20.10	20.10
Josep (VOSE)	17.25	17.25	17.25
Deseando amar	18.05	18.05	18.05
La maldición de Lake Manor	17.30	15.40 i 17.40	-
El profesor persa	19.40	17.45 i 19.40	19.40
La última gran estafa	20.00	16.10 i 20.00	20.00
Los Croods 2: una nueva era	17.50	16.00 i 17.50	17.50

VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	El gigante de hierro	-	-	17.00 (Cineclub Xic)	-
	Schneider vs. Bax	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
L'Esbarjo	Vacaciones contigo y tu mujer	20.00	20.00	19.00	-
	L'ofrena	-	-	-	20.00 (Cicle Gaudí)

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	El petit príncep	-	16.00	16.00	-
	14 días, 12 noches	18.00	18.00	20.15	17.00
	2046	19.45	20.00	18.00 (VOSE)	20.00
	El chico	17.00	-	12.00	18.45

GRANOLLERS		De divendres a dijous (dilluns i dimarts tancat)			
Ocine	Trasto	15.35			
	Zapatos rojos y los siete trolls	17.15			
	Wonder Woman 1984 (Atmos)	19.00			
	El chico (100 anys)	15.35			
	Nuevo orden	16.45, 18.30 i 20.15			
	Trolls 2: Gira Mundial	16.00			
	14 días, 12 noches	17.45 i 19.45			
	Lupin III: The First	16.00			
	Salvaje	17.45 / 20.00			
	El profesor persa	19.30			
	La boda de Rosa	15.45			
	La chica del brazalete	17.45 i 19.45			
	La vampira de Barcelona	15.50			
	Entre nosotras	18.00 i 20.00			
	Los Elfkins	16.15			
	Los Croods 2: una nueva era	18.00			
	En guerra con mi abuelo	16.00			
	La maldición de Lake Manor	18.00			
	No matarás	20.00			
	Las niñas	15.45			
	Hasta el cielo	17.45 i 20.00			

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Edison	Mi niña	19.00 (VOSE)	18.00	19.00 (VOSE)	-
	Noticias del gran mundo	-	-	-	19.00 (VOSE)

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													

HORIZONTALS: 1. Territori de la personalitat només accessible a les peces més petites. Pista d'aterratge del tomàquet / 2. Em sumo a la humanitat. Ronc de baixa intensitat / 3. Fa la força. Tall de carn sorprenentment fibrós. Al mocador de la Laura Ros Zabalza / 4. Dins les fronteres de Timor. Ja quan era mudèjar tenia molt i molt de targarina / 5. La seva relació amb les dones està marcada per la pasta. Segueixo la mètrica clàssica però inversa / 6. Semblen deformes perquè tenen més d'una forma. El millor amic del gos / 7. Per fer-lo bé cal fer veure que no. Salt en l'escala laboral dels grums d'hotel / 8. De petit feia puntes de coixí i ara ha florit. Exaltis la versatilitat del silló / 9. Abracen en Segimon. Creixen com roselles, a cor què vols. La nevera n'és plena / 10. No cuida com caldria la forca de temps del Caudillo. L'any de la picor ja era costum / 11. Al fons del pou. Cosirà de qualsevol manera, tot sigui pel casament. Carrer a bon preu / 12. Empresonada per reduir la realitat. La seva companyia preferida és la gent que toca / 13. Ja estava preparada per aquests temps de retallades. Genera mots i posa fi al xuetim.

VERTICALS: 1. Irrisori com l'acompanyament d'una puça. Gens donada a les transparències / 2. Cap de setmana. Es va fer santa sense completar el curs de comadrona. Un dels EEUU / 3. Per unes pràctiques d'aquestes cal tirar molt de cinisme. Suca d'alguna manera, amb el decret del tsar / 4. Surto correctament del tirabuixó. Enganxada a la publicitat francesa. Un pèl de tonto / 5. Ensenyo el monstre del Piemont. En certa manera sabíem que era una timba molt fonda / 6. Mata la vori. La casa dels miserables que pretenen els futbolistes. Per boer el degollaren / 7. Sorprenentment migrats, per ser homes tres cops casats. Befa de la comèdie à la parisienne / 8. Fa punta de sota cap a sobre. Esclat tan potent que sembla una bomba / 9. Telefranquícies. Taca de vermell el camp sembrat de versos de l'Espriu. Merda eufèmica / 10. La part tova de la llima. Ens representa idiosincràticament / 11. Malaltia deguda no pas a la neurosi del pernil ans al fred. Aquell talent natural de l'Eugènia / 12. Xambes de poeta. Fan pujar el nivell de mars i oceans.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

	9				4			
		8			4	3		5
7	1	4			5		6	8
4		6					2	
	2						8	
				2			5	
6		7		3		5		9
9	5				8		3	
	4	2						7

Dificultat: difícil

	2							4
	8		5		2			
				6		2	5	
		7	4	3			8	5
				8		6		7
				5		4		
	7				6	5	4	
5			9	7	8			3
	9		3			7		

SOLUCIONS

3	4	2	5	6	9	8	1	7
9	5	1	4	7	8	6	3	2
6	8	7	1	3	2	5	4	9
8	3	9	6	2	7	1	5	4
1	2	5	9	4	3	7	8	6
4	7	6	8	5	1	9	2	3
7	1	4	3	9	5	2	6	8
2	6	8	7	1	4	3	9	5
5	9	3	2	8	6	4	7	1

Dificultat: mitjana

1	9	2	3	4	5	7	6	8
5	4	6	9	7	8	1	3	2
8	7	3	1	2	6	5	4	9
9	1	8	6	5	7	4	2	3
3	5	4	2	8	9	6	1	7
2	6	7	4	3	1	9	8	5
7	3	9	8	6	4	2	5	1
4	8	1	5	9	2	3	7	6
6	2	5	7	1	3	8	9	4

Dificultat: difícil

A	U	S	E	R	A	T	S	A	V	13
R	E	A	M	O	L	O	M	A	N	12
U	C	A	S	O	R	I	R	E	R	11
C	A	U	D	I	U	S	A	T	G	10
S	N	A	B	O	L	S	A	B	A	9
B	O	I	X	A	C	L	L	O	I	8
O	R	N	I	C	E	N	S	A	S	7
D	I	F	O	R	M	E	S	O	S	6
M	A	C	A	R	R	A	O	M	I	5
I	M	O	T	A	G	A	R	I	N	4
F	R	O	S	B	I	F	L	R	Z	3
N	A	I	X	O	R	U	F	L	E	2
I	N	T	I	M	I	T	A	T	P	1